

$$\int_0^3 (9x^2 + 2x + 4) dx = 3x^3 + x^2 + 4x + C \Big|_0^3 = 102$$

$$e^{x+iy} = e^x(\cos y + i \sin y)$$

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

$$\int_a^b f(x) dx$$

הקנייה

ישר ניצב למישור

מתמטיקה (5 יח"ל) חלק ג'-1
 582, עמ' 518-517, דוגמה א'

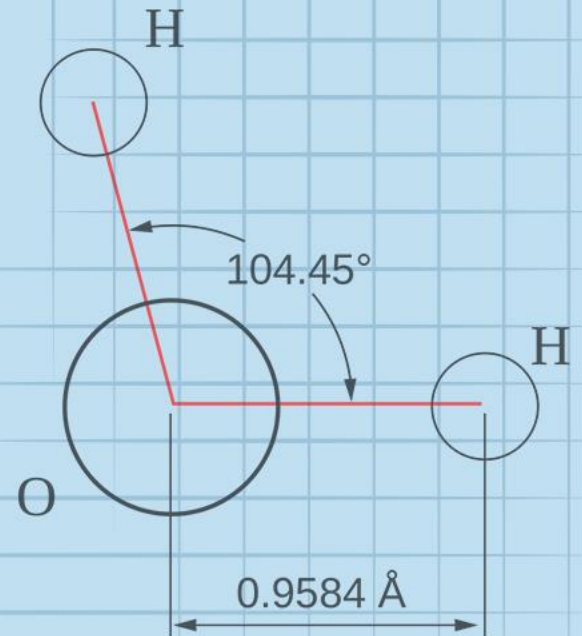
המצגת נערכה ע"י טל מדר
 כל הזכויות שמורות לוויסקול לימודים מקוונים בע"מ

$$\nabla \xi \cdot \frac{\partial^\epsilon \chi}{\partial p^\epsilon} + \nabla \zeta \wedge \frac{\partial^\gamma \psi}{\partial q^\gamma} = 0$$

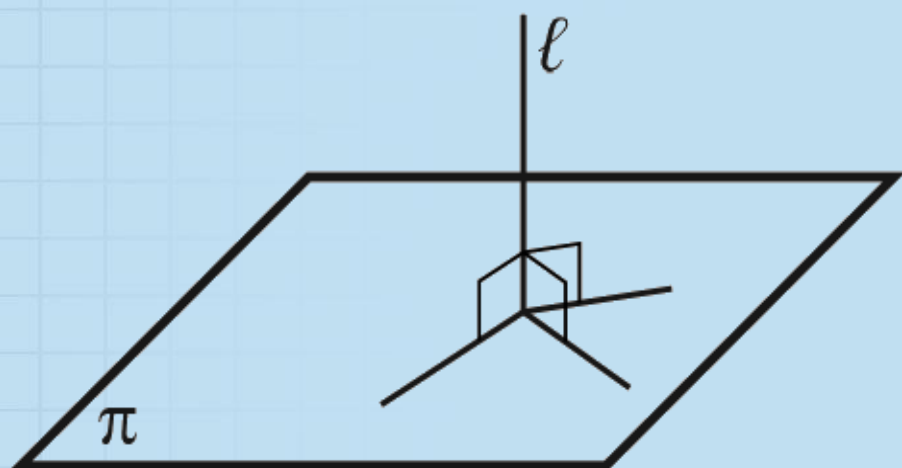
$$\oint_{\text{全てのスペース}} (E + H \wedge T) \int_{-\infty}^{+\infty} \frac{\partial^2 \mathcal{G}}{\partial \phi \partial z} d\Omega d\tau = \frac{\Gamma(\mathcal{H}) \zeta(\Omega, \tau)}{(2\pi)^{\mathcal{H}} \mathcal{K}}$$

$$dF = \frac{\langle \Phi | \zeta | \Psi \rangle}{(2\pi)^{\mathcal{H}} c^2} \left[\gamma d\Sigma + \mathbf{b} \frac{\partial \xi}{\partial z} \wedge d\xi \right]$$

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

הקנייה

נזכיר את ההגדרה:

ישר ניצב למישור – ישר ℓ נקרא ניצב
למישור π אם ℓ ניצב לכל ישר במישור π .
מסמנים $\ell \perp \pi$.

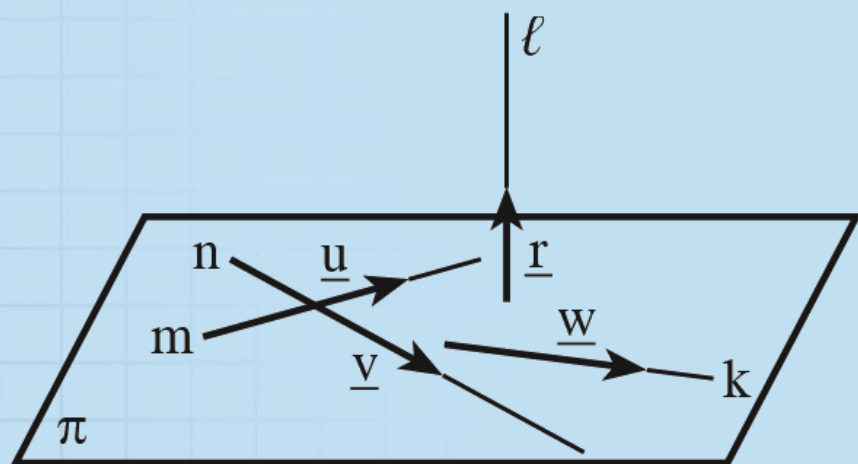
הקנייה

משפט (1):

ישר ניצב למישור אם ורק אם הוא ניצב לשני ישרים לא מקבילים במישור.

הוכחה:

יהיו m ו- n שני ישרים לא מקבילים במישור π ויהי ℓ ישר הניצב לשניהם.

נניח ש- k הוא ישר נוסף במישור π .

צ"ל ש- ℓ ניצב ל- k .

הקנייה

יהיו $\underline{r}$, $\underline{u}$, $\underline{v}$ ו- $\underline{w}$ וקטורים על הישרים ℓ , m , n ו- k בהתאמה.

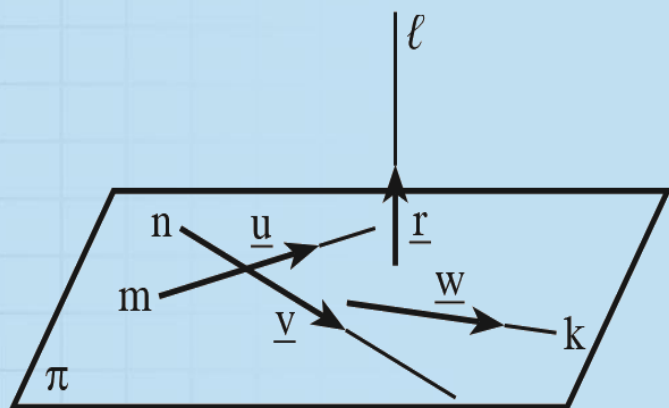
עפ"י הנתון $\underline{r} \perp \underline{u}$ וגם $\underline{r} \perp \underline{v}$, לכן $\underline{r} \cdot \underline{u} = 0$ וגם $\underline{r} \cdot \underline{v} = 0$.

הישרים m ו- n אינם מקבילים לכן

הווקטורים $\underline{u}$ ו- $\underline{v}$ פורשים את המישור π .

הישר k נמצא במישור π לכן ישנם s ו- t עבורם

$$\underline{w} = t\underline{u} + s\underline{v}$$

הקנייה

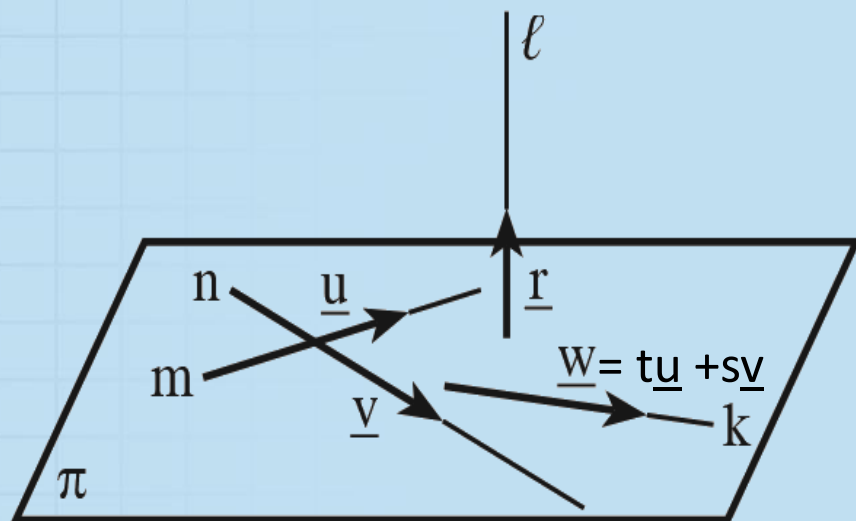
נעבור למכפלה סקלרית:

$$\underline{r} \cdot \underline{w} = \underline{r} \cdot (t\underline{u} + s\underline{v}) = t\underline{r} \cdot \underline{u} + s\underline{r} \cdot \underline{v} = t \cdot 0 + s \cdot 0 = 0$$

$$\underline{r} \cdot \underline{w} = 0 \quad \text{כלומר}$$

ולכן ℓ ניצב ל- k .

עפ"י הגדרת הניצבות גם ההיפך נכון.

הקנייה

משפט (2):

יש ℓ ניצב למישור ABC אם ורק אם $\underline{\ell} \cdot \vec{OA} = \underline{\ell} \cdot \vec{OB} = \underline{\ell} \cdot \vec{OC}$ כאשר $\underline{\ell}$ הוא וקטור על הישר ℓ והנקודה O היא ראשית הצירים.

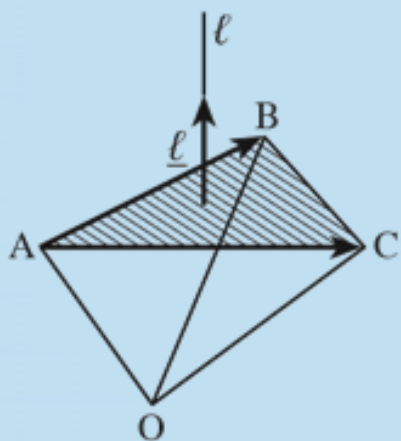
הוכחה:

$\vec{AB}$ ו- $\vec{AC}$ הם שני וקטורים הפורשים את המישור ABC.

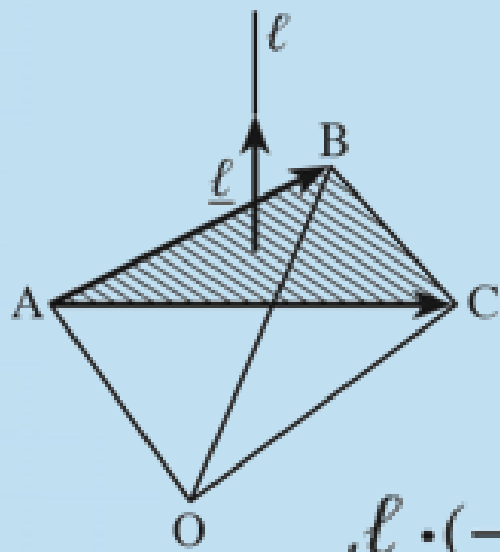
אם O ראשית הצירים אז ניתן לרשום $\vec{AB} = \vec{AO} + \vec{OB} = -\vec{OA} + \vec{OB}$

וכן $\vec{AC} = \vec{AO} + \vec{OC} = -\vec{OA} + \vec{OC}$

אם $\underline{\ell}$ הוא וקטור על הישר ℓ אז עפ"י משפט (1)

הקנייה

l ניצב למישור ABC אם ורק

$$\underline{l} \cdot \vec{AB} = 0 \quad \text{וגם} \quad \underline{l} \cdot \vec{AC} = 0 \quad \text{אם}$$

$$\underline{l} \cdot (-\vec{OA} + \vec{OB}) = 0 \quad \text{וגם} \quad \underline{l} \cdot (-\vec{OA} + \vec{OC}) = 0 \quad \text{כלומר אם ורק אם}$$

$$\underline{l} \cdot \vec{OA} = \underline{l} \cdot \vec{OB} \quad \text{וגם} \quad \underline{l} \cdot \vec{OA} = \underline{l} \cdot \vec{OC} \quad \text{ז"א אם ורק אם}$$

$$\underline{l} \cdot \vec{OA} = \underline{l} \cdot \vec{OB} = \underline{l} \cdot \vec{OC} \quad \text{אם ורק אם וזה נכון}$$

הערה: המשפט נכון גם אם הנקודה O היא לאו דווקא הראשית.

הקנייה

דוגמא א':

$\ell: \underline{x} = (-1, 0, 2) + r(2, -1, 2)$ הוכח שהישר

$\pi: \underline{x} = (2, 1, 0) + t(-1, 4, 3) + s(5, -2, -6)$ ניצב למישור

פתרון:

עפ"י משפט (1) מספיק להוכיח שהוקטור $(2, -1, 2)$,

שהוא וקטור כיוון של הישר ℓ , ניצב לווקטורים $(-1, 4, 3)$ ו- $(5, -2, -6)$,

שהם וקטורים הפורשים את המישור π .

הקנייה

$$, (2, -1, 2) \cdot (-1, 4, 3) = -2 - 4 + 6 = 0 \quad \text{ואכן}$$

$$(2, -1, 2) \cdot (5, -2, -6) = 10 + 2 - 12 = 0$$

לכן הישר l ניצב למישור π .

בהצלחה